

Sygn. akt VII U 2026/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej – Więsyk

Protokolant - starszy sekretarz sądowy Wioletta Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2016 roku w Lublinie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 16 listopada 2015 roku, znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala J. K. prawo do emerytury począwszy od dnia (...)

Sygn. akt VII U 2026/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 listopada 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. K. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu podano, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (decyzja - akta emerytalne).

W odwołaniu od tej decyzji J. K. nie zgodził się ze stanowiskiem ZUS wnosząc o przyznanie prawa do emerytury. Wskazał, że pracował w warunkach szkodliwych od 1983 roku do 1996 roku (k. 2 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 3, 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

J. K. urodzony (...) w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę (wniosek k. 1 ae). W aktach ubezpieczeniowych wnioskodawcy znajdowało się min. świadectwo z dnia 25.03.2014 roku wystawione przez (...) SA potwierdzające, że w okresie od 21.08.1973 r. do 31.07.1976 roku wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał

prace przy budowie i remoncie statków na stanowiskach znajdujących się na tych statkach, pochylniach, dokach przy nabrzeżach wymienione w wykazie A, dział III poz. 90 pkt 8 załącznika nr 1

do zarządzenia Nr 24 Ministra – Kierownika Urzędu Gospodarki Wodnej z 19.08.1998 r.

Na podstawie przedłożonych wraz z wnioskiem oraz zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych dokumentów organ rentowy ustalił na dzień 1 stycznia 1999 r. łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 28 lat i 21 dni. Nadto ustalono, że wnioskodawca ukończył 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz udowodnił staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 2 lat, 11 miesięcy i 11 dni. Zakład odmówił uwzględnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresów:

- od 6.10.1976 r. do 31.01.1983 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. oraz od 7.02.1983 r. do 30.04.1996 r. w (...) w L., ponieważ z przedłożonych z archiwum kserokopii kart wynagrodzeń brak możliwości stwierdzenia, że wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych (decyzja – k. 46 a.e.).

Sporne w niniejszym postępowaniu pozostają warunki pracy wnioskodawcy w Odlewni (...) w L..

J. K. w Zakładach (...) (później Odlewnia (...) w L.) był zatrudniony na stanowisku elektryka. Pracował jako elektryk wysokiego napięcia, elektryk aparatury rozdzielczej i tablicowej, cały czas na tym samym stanowisku. Na każdej zmianie była grupa elektryków, która podlegała mistrzowi zmianowemu, a on podlegał kierownikowi wydziału elektrycznego, w dziale głównego energetyka. Do obowiązków wnioskodawcy należał dozór i remonty urządzeń wysokiego napięcia, średniego napięcia i niskiego napięcia. Wnioskodawca miał uprawnienia sepowskie bez ograniczenia napięcia od lutego 1983 r., a wcześniej do jednego KW. Elektryk obsługiwał główną stację zasilania zakładu 110 KW i stacje pośredniczące po 15 KW każda, których było cztery. Obsługiwali również transformatory. Wykonywali również naprawy odłączników na wysokościach. Na stacjach wykonywali przełączenia napięcia, zasilanie awaryjne i naprawy transformatorów. Kilkakrotnie w czasie zmiany wnioskodawca siedł na wydział topialni na piece łukowe do transformatora aby dokonać zmian przełącznika zaczeptów transformatora w celu obniżenia prądu w transformatorze, niejednokrotnie wykonywali również dozór remontów sieci energetycznej wewnątrz zakładu. Wnioskodawca przy tych czynnościach pracował na zmiany 8 godzin dziennie. Warunki były szkodliwe z uwagi na duże zapylenie wysoką temperaturą i pracę w pobliżu napięcia. Elektrycy byli wyposażeni w odpowiednie ubrania ochronne. Odpowiednie buty, rękawice, drążki izolacyjne, kaski. Otrzymywali dodatek za szkodliwe 39warunki z uwagi na pracę w silnym polu elektromagnetycznym, pracę na wysokości i zapylenie. Podlegali stałym kontrolom i egzaminom uprawniającym do pracy (zeznania wnioskodawcy – k. 20v, 35v, zeznana świadków: R. B. – k. 35, M. M. – k. 34v, 35).

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie to osoby obce dla wnioskodawcy. M. M. pracował w Zakładzie (...) w L. (Odlewnia (...) w latach 1983-2000 jako elektryk). Potwierdził, że J. K. był zatrudniony w brygadzie elektryków. Na podobnym stanowisku był zatrudniony w latach 1983-2000 r. R. B.. Opisał sposób pracy całej brygady oraz wykonywane czynności, które w pełni korelowały z zeznaniami wnioskodawcy oraz M. M.. Wskazał, że obowiązki elektryków sprowadzały się do zapewnienia bezawaryjnego zasilania oraz łączy elektroenergetycznych. Praca była niebezpieczna z uwagi na wysokie napięcie z jakim pracownicy mieli do czynienia. Zdarzały się wypadki -śmiertelne. Przesłuchani świadkowie mieli zatem z ubezpieczonym bezpośredni kontakt toteż dobrze znali jego warunki pracy i charakter wykonywanych przez niego obowiązków. Ich zeznania były wewnątrznie niesprzeczne, spójne, logiczne i korelowały z zeznaniami wnioskodawcy. Drobne rozbieżności co do niektórych szczegółów sprawy wynikają z naturalnych ułomności pamięci ludzkiej zważywszy, że świadkowie zeznają na okoliczności zdarzeń życia codziennego nie mających charakteru wyjątkowego i z tego powodu trudniejszych do zapamiętania. Okoliczność, że występują te rozbieżności przemawiają za obdarzeniem ich zeznań wiarygodnością, bowiem wskazują, że nie były one uzgadniane na

potrzeby procesu. W związku z powyższym Sąd zeznania świadków i wnioskodawcy obdarzył wiarą.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił również na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, aktach osobowych i aktach organu rentowego, które obdarzył wiarą w całości. Dokumenty te zostały sporządzone przez uprawnione do tego podmioty oraz nie budziły wątpliwości Sądu zarówno, co do ich formy, jak i treści.

Odwołanie J. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 roku, Nr 39, poz. 353), zwanej dalej ustawą FUS, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ustęp 2. artykułu 32 stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ustępem 4 wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie, przepis art. 1 § 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Dokonując oceny czy pracę J. K. w okresie od 7 lutego 1983

roku do 30 kwietnia 1996 roku (13 lat 2 miesiące i 13 dni) można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach należy podkreślić, że wnioskodawca występując do organu rentowego o przyznanie świadczenia nie przedłożył świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Pomimo tego, zdaniem Sądu Okręgowego, całość zgromadzonego w przedmiotowym postępowaniu wiarygodnego materiału dowodowego przemawia za uznaniem, iż w zakwestionowanym przez ZUS okresie wnioskodawca

wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Jego praca odpowiadała wskazanej w wykazie A, dziale II „Prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych” powołanego rozporządzenia.

Jak wynika zatem z powyższych ustaleń J. K. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym ponad 25 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz ukończył 60 lat życia. W niniejszym postępowaniu ustalono również, iż wnioskodawca pracował w warunkach szczególnych przez ponad wymagane 15 lat (niesporny okres 2 lat 11 miesięcy i 11 dni, oraz uznany przez Sąd 13 lat 2 miesiące i 13 dni). Tym samym spełnione są wszelkie przesłanki ustalenia mu prawa do emerytury od dnia (...)roku, tj. od dnia ukończenia 60 roku życia.

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i orzekł jak w sentencji.

jg